

MESTSKÉ ZASTUPITEĽSTVO V BANSKEJ BYSTRICI

Číslo:

Materiál na 12. zasadnutie
Mestského zastupiteľstva v Banskej Bystrici
dňa 24. septembra 2024

K bodu: Správa hlavného kontrolóra o výsledku kontroly č. 14/2024 - kontrola stavu a vývoja dlhu Mesta Banská Bystrica v zmysle § 17 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a zmene a doplnení niektorých zákonov.

Predkladateľ: PhDr. Ivan Holík, hlavný kontrolór Mesta Banská Bystrica

Spracovateľ: Útvar hlavného kontrolóra Mesta Banská Bystrica

Obsah materiálu:

1. Návrh na uznesenie
2. Správa hlavného kontrolóra o výsledku kontroly č. 14/2024

Počet strán: 5

V Banskej Bystrici, dňa: 28. 8. 2024

N á v r h n a u z n e s e n i e

K bodu: Správa hlavného kontrolóra o výsledku kontroly č. 14/2024 - kontrola stavu a vývoja dlhu Mesta Banská Bystrica v zmysle § 17 ods. 5 zákona 4 č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a zmene a doplnení niektorých zákonov.

M e s t s k é z a s t u p i t e ľ s t v o

I. b e r i e n a v e d o m i e

Správu hlavného kontrolóra o výsledku kontroly č. 14/2024 - kontrola stavu a vývoja dlhu Mesta Banská Bystrica v zmysle § 17 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a zmene a doplnení niektorých zákonov.

SPRÁVA HLAVNÉHO KONTROLÓRA O VÝSLEDKU KONTROLY č. 14/2024

V súlade s § 18d a § 18e zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a v súlade s Plánom kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra Mesta Banská Bystrica na 2. polrok 2024, schváleným uznesením č. 430/2024 - MsZ zo dňa 25. 6. 2024 bola vykonaná

kontrola stavu a vývoja dlhu Mesta Banská Bystrica v zmysle § 17 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a zmene a doplnení niektorých zákonov.

Kontrolovaným subjektom bolo Mesto Banská Bystrica, oddelenie rozpočtu a ekonomických analýzy Mestského úradu (ďalej len kontrolovaný subjekt). Oznámenie o začatí kontroly bolo odovzdané kontrolovanému subjektu dňa 2. 8. 2024. Kontrolovaným obdobím bol 1. polrok roka 2024.

Cieľom kontroly bolo preveriť stav a vývoj dlhu Mesta Banská Bystrica, dodržiavanie príslušných ustanovení zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v kontrolovanom období t. j. do 30. 6. 2024.

Kontrolný orgán v rámci predmetu kontroly preveroval dodržanie pravidiel používania návratných zdrojov financovania a to:

- celkovú sumu dlhu mesta a
- sumu splátok návratných zdrojov financovania, vrátane úhrady výnosov a sumu splátok záväzkov z investičných dodávateľských úverov.

Kontrola pri overovaní skutočností vychádzala najmä z nasledovných všeobecne záväzných právnych predpisov a dokladov a dokumentov predložených kontrolovaným subjektom:

- zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon č. 583/2004 Z. z.),
- prehľad čerpania úverov k 30. 6. 2024,
- výkazy fin 1-12 k 30. 6. 2024,
- výkazy fin 1-12 k 31. 12. 2023 a z nich vyplývajúce údaje potrebné pre zistenie stavu dlhu,
- opis finančných výkazov k 30. 6. 2024,
- hlavná kniha účtov 273, 379, 461 a 479 k 30. 6. 2023 (analyticky),
- ostatné údaje potrebné pre zistenie stavu dlhu a výšky splátok v kontrolovanom období.

1. Záonné ustanovenia

Podľa § 17 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len podľa citovaného zákona) sa celkovou sumou dlhu mesta na účely tohto zákona rozumie súhrn záväzkov vyplývajúcich zo splácania istín návratných zdrojov financovania, záväzkov z investičných dodávateľských úverov a ručiteľských záväzkov obce.

Do celkovej sumy dlhu obce sa nezapočítavajú záväzky z pôžičky poskytnutej z Audiovizuálneho fondu a z úveru poskytnutého zo Štátneho fondu rozvoja bývania na obstaranie obecných nájomných bytov vo výške splátok úveru, ktorých úhrada je zahrnutá v cene ročného nájomného za obecné nájomné byty. Ďalej sa do celkovej sumy dlhu obce nezapočítavajú záväzky z úveru poskytnutého z Environmentálneho fondu, záväzky z pôžičky poskytnutej z Fondu na podporu umenia a záväzky z návratných zdrojov financovania prijatých na zabezpečenie predfinancovania realizácie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie, operačných programov spadajúcich do cieľa Európska územná spolupráca a programov financovaných na základe medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi najviac v sume nenávratného finančného príspevku poskytnutého na základe zmluvy uzatvorenej medzi obcou a orgánom podľa osobitného predpisu (zákon č. 528/2008 Z. z.); to platí aj, ak obec vystupuje v pozícii partnera v súlade s osobitným predpisom (zákon č. 528/2008 Z. z.) rovnako, najviac v sume poskytnutého nenávratného finančného príspevku.

Mesto podľa ustanovenia § 17 ods. 9 citovaného zákona sleduje v priebehu rozpočtového roka vývoj dlhu a splátok. Celková suma dlhu obce nesmie prekročiť 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a suma splátok návratných zdrojov financovania, vrátane úhrady výnosov a suma splátok záväzkov z investičných dodávateľských úverov nesmie prekročiť v príslušnom rozpočtovom roku 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka. Ak celková suma dlhu mesta dosiahne 50 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka, mesto je povinné prijať opatrenia v súlade s ustanoveniami § 17 ods. 10 a 11 citovaného zákona, ktorých cieľom je zníženie celkovej sumy dlhu mesta.

- ak celková suma dlhu podľa odseku 9 dosiahne 50 % a nedosiahne 58 %, primátor mesta je povinný do 15 dní od zistenia uvedených skutočností vypracovať a predložiť mestskému zastupiteľstvu informáciu, v ktorej zdôvodní celkovú sumu dlhu mesta spolu s návrhom opatrení na jeho zníženie. Mestské zastupiteľstvo musí prerokovať informáciu primátora mesta do 15 dní odo dňa jej predloženia. V lehote do siedmich dní od predloženia informácie mestskému zastupiteľstvu je povinný primátor mesta túto skutočnosť písomne oznámiť ministerstvu financií;
- ak celková suma dlhu podľa odseku 9 dosiahne 58 % a nedosiahne 60 %, okrem realizácie postupov podľa odseku 10, mesto je povinné do konca rozpočtového roka vykonať také zmeny rozpočtu, ktoré zabezpečia jeho vyrovnanosť a schváliť na nasledujúci rozpočtový rok iba vyrovnaný alebo prebytkový rozpočet podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b), pričom schodok rozpočtu mesta môže vzniknúť len z dôvodu použitia účelovo určených prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu (napr. § 48 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z.) nevyčerpaných v minulých rokoch; schodok rozpočtu mesta môže vzniknúť rovnako z dôvodu použitia prostriedkov peňažných fondov mesta;
- ak celková suma dlhu podľa odseku 9 dosiahne 60 % a viac, okrem realizácie postupov podľa odsekov 10 a 11, mesto je povinné uplatňovať postupy podľa osobitného predpisu (čl. 6 ústavného zákona č. 493/2011 Z. z.).

2. Stav dlhu mesta k 30. 6. 2024 sledovaný podľa § 17 ods. 6 písm. a) citovaného zákona

Preverenie stavu dlhu mesta bolo vykonané na základe údajov z nasledovných informačných zdrojov:

- finančné výkazy FIN 1-12, FIN 3-04, FIN 4-04, FIN 5-04, FIN 6-04 k 30. 6. 2024,
- hlavná kniha vlastného hospodárenia k 30. 6. 2024,
- výška skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka bola vo výške 97 063 593,52 €.

Celková suma dlhu k 30. 6. 2024 podľa účtovnej evidencie na základe výkazov FIN 5-04 bola vo výške 15 797 894,75 €, čo predstavovalo celkovú zadlženosť 16,28 %, čo je oproti marcu 2024 pokles o 0,29 %.
 $(15\,797\,894,75 : 97\,063\,593,52) \times 100 = 16,28 \%$

Celková suma dlhu k 30. 6. 2024 po odpočítaní záväzkov v zmysle ustanovenia § 17 ods. 8 (0 €) bola 15 797 894,75 €, čo predstavovalo celkovú zadlženosť **16,28 %**, čo je oproti marcu 2024 pokles o 0,29 %.
 $(15\,797\,894,75 : 97\,063\,593,52) \times 100 = 16,28 \%$

Celkovou sumou dlhu obce sa podľa zákona č. 583/2004 Z. z. (§ 17 ods. 7) rozumie súhrn záväzkov vyplývajúcich zo splácania istín návratných zdrojov financovania, záväzkov z investičných dodávateľských úverov a ručiteľských záväzkov obce alebo vyššieho územného celku. Z hľadiska opatrnosti je však potrebné zohľadňovať aj celkovú výšku schválených úverov (v plnom rozsahu ich schválenia) v MsZ, napriek tomu, že sa tieto ešte zo strany Mesta nečerpali, resp. nepredstavujú istinu.

K 30. 6. 2024 sa nečerpali, resp. nečerpali v plnom schválenom rozsahu MsZ všetky schválené úverové prostriedky, v celkovej hodnote 22 500 000 €, z toho:

- Úver EIB na financovanie projektovej dokumentácie, či spolufinancovanie projektov v hodnote 19 500 000 € a
- Úver ČSOB¹ na financovanie investičných projektov, financovanie projektových dokumentácií na pripravované investičné projekty, financovanie investícií súvisiacich so zavedením parkovacej politiky v meste, financovanie investícií súvisiacich s rekonštrukciou objektu pre ZAaRES v lokalite Majer ako aj ďalšie projekty, ktoré budú zaradené do zásobníka projektov v rozpočte mesta Banská Bystrica v hodnote 3 000 000 €.

Po zohľadnení úplného čerpania týchto prostriedkov by bola celková suma potenciálneho dlhu k 30. 6. 2024 vo výške 38 297 894,75 €, čo by predstavovalo celkovú potenciálnu zadlženosť 39,46 %.
 $(38\,297\,894,75 : 97\,063\,593,52) \times 100 = 39,46 \%$

Celková suma potenciálneho dlhu k 30. 6. 2024 by po odpočítaní záväzkov v zmysle ustanovenia § 17 ods. 8 bola vo výške 38 297 894,75 € (38 297 894,75 – 0), čo by predstavovalo celkovú zadlženosť 39,46 %.
 $(38\,297\,894,75 : 97\,063\,593,52) \times 100 = 39,46 \%$

¹ úver schválený Uznesením MsZ č. 381/2024 – MsZ zo dňa 23. 4. 2024

3. Vývoj dlhu sledovaný podľa § 17 ods. 6 písm. a) citovaného zákona

Stav a vývoj dlhu za posudzované obdobie

Rok	Skutočné bežné príjmy predchádzajúceho rozpočtového roka	Celková suma dlhu po vylúčení záväzkov v zmysle § 17 ods. 8 v €	Stav zadlženosti v %
31. 12. 2020	68 446 367	7 250 955	10,59
31. 12. 2021	72 694 191	7 256 749	9,98
31. 12. 2022	75 063 061	9 069 206	12,08
31. 12. 2023	81 038 354	16 395 833	20,23
30. 06. 2024	97 063 594	15 797 895	16,28

4. Vývoj splátok návratných zdrojov financovania sledovaný podľa § 17 ods. 6 písm. b) citovaného zákona

Stav a vývoj splátok návratných zdrojov financovania za posudzované obdobie:

Rok	Suma ročných splátok vrátane výnosov (úrokov) v €	Skutočné bežné príjmy predchádzajúceho rozpočtového roka znížených podľa § 17 ods. 6 písm. b) zákona č. 583/2004 Z. z. v €	Podiel splátok podľa § 17 ods. 6 písm. b) zákona č. 583/2004 Z. z. v %
31. 12. 2020	1 748 163	51 565 256	3,39
31. 12. 2021	3 111 133	52 824 128	5,89
31. 12. 2022	2 239 327	54 638 493	4,10
31. 12. 2023	1 965 874	59 117 817	3,30
31. 12. 2024*	1 185 392	65 627 760	1,81

*odhad sumy ročných splátok vrátane výnosov (úrokov)

5. Záver

Na základe kontroly je možné konštatovať, že Mesto Banská Bystrica čerpalo a použilo návratné zdroje financovania v súlade s pravidlami podľa § 17 ods. 2 citovaného zákona, keď stav celkovej zadlženosti podľa § 17 ods. 6 písm. a) citovaného zákona k 30. 6. 2024 dosiahol hodnotu 16,28 % a predpokladaná hodnota sumy splátok návratných zdrojov financovania, vrátane úhrady výnosov podľa § 17 ods. 6 písm. b) citovaného zákona k 31. 12. 2024 dosiahne 1,81 %.

Celková suma dlhu Mesta Banská Bystrica a suma splátok návratných zdrojov financovania, vrátane úhrady výnosov k 30. 6. 2024 neprekročila zákonom stanovené limity v zmysle § 17 ods. 6 citovaného zákona.

V súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám mestskému zastupiteľstvu túto Správu o výsledku kontroly č. 14/2024.

V Banskej Bystrici: 28. 8. 2024

PhDr. Ivan Holík
hlavný kontrolór mesta
Mesto Banská Bystrica